

KÁDÁR BÉLA

munkásságának méltatása

dr. Kádár Béla, Közgazdász, politikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. A nemzetközi munkamegosztás és az iparfejlődés kérdéseinek itthon és nemzetközileg ismert neves kutatója.

1934. március 21-én született Pécsen. 1952-ben érettségizett a pécsi Nagy Lajos Gimnáziumban. Tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem pénzügy szakán folytatta, ahol 1956-ban szerzett közgazdász diplomát. Emellett vendéghallgató volt az Eötvös Loránd Tudományegyetem történelem és spanyol szakán.

Diplomája megszerzése után a Magyar Nemzeti Bank tanulmányi osztályán kapott előadói állást, majd 1958 és 1960 között az Elektroimpex Külkereskedelmi Vállalatnál dolgozott hasonló beosztásban. 1960-ban a Magyar Kereskedelmi Kamara csoportvezetőjévé nevezték ki. 1963-ban a Konjunktúra- és Piackutató Intézet (Kopint) fejlődő országokat kutató részlegének vezetője lett. Emellett tanított az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán (spanyol leíró nyelvtant és latin-amerikai történelmet, 1957 és 1965 között). 1965-ben a Magyar Tudományos Akadémia Afroázsiai Kutatóközpontjához került. 1972-ben az MTA Világgazdasági Kutatóintézete fejlett tőkésországok osztályának vezetőjévé nevezték ki. Ez volt az a kutatóhely, ahol tudományos munkájának jelentős részét kifejtette. A kutatóintézetből 1988-ban távozott, amikor is az Országos Tervhivatal Tervgazdasági Intézete igazgatójává nevezték ki. Ezt a tisztségét a hivatal 1990-es megszűntéig töltötte be. 1990 és 1994 között a nemzetközi gazdasági kapcsolatok minisztere, 1994 és 1998 között pedig országgyűlési képviselő. 1999 és 2002 között a Magyar Nemzeti Bank Jegybanktanácsának, 2002 és 2008 között Monetáris Tanácsának tagja. 2002 és 2008 között a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke.

Ösztöndíjak: 1967 és 1968 között a Harvard Egyetemen volt Ford-ösztöndíjas. Vendégprofesszor volt a Santiagói Egyetemen (1970) és a limai San Marcos Egyetemen (1971–1972).

Fokozatok: 1970-ben védte meg a közgazdaság-tudományok kandidátusi, 1980-ban akadémiai doktori értekezését. Az MTA Közgazdaság-tudományi Bizottságának lett tagja, később a Nemzetközi Gazdasági és Fejlődéstani Bizottságban, a Doktori Tanácsban és az Anyanyelvünk Európában Elnöki Bizottságban is dolgozott. 2001-ben megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 2007-ben rendes tagjává. Kutatási területe a gazdasági és iparfejlődés, a nemzetközi munkamegosztás és a nemzetközi kapcsolatok. Foglalkozott az összehasonlító gazdaságpolitikával, a történelmileg megkésett modernizáció problémáival és a gazdasági növekedési folyamatokkal is.

Kutatói munkájában a fejlődéstörténeti örökség, az ország területi nagysága, a szerkezeti adottságok és a külgazdasági kötődések szerepét vizsgálta a fejlesztési stratégiák kialakításában és a gazdaságpolitika megfelelő alkalmazásában. Emellett összehasonlító módon elemezte a fejlődési utakhoz kapcsolódó sajátosságokat és tanulságokat.

1967-ben nagy figyelmet keltett a fejlődés külső állapotának és feltételeinek változásával nem számoló, tehát befelé forduló gazdasági növekedés korlátait elemző kutatása. Hasonlóan figyelemfelkeltő volt 1979-ben a világgazdaságban kibontakozó tartós hatású szerkezeti változásokat felértékelő kutatása is.

Több mint négyszáz tudományos közlemény szerzője, társszerzője, amelyek közül több mint száz idegen nyelven jelent meg.

Közéleti pályafutása

1990-ben, az első szabad országgyűlési választás után alakult Antall-kormányban az újonnan alakult Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumának vezetésével bízták meg, amely tisztséget a Boross-kormány alatt is betöltött. Ilyen minőségében Magyarország utolsó KGST-képviselője volt 1990 és 1991 között. 1991 és 1994 között a kormány gazdasági kabinetjében is részt vett. (1994-ben a minisztérium hatásköreit elosztották.) 1992-ben a Magyar Demokrata Fórum (MDF) színeiben országgyűlési képviselőjelölt. Az 1994-es országgyűlési választáson az MDF Baranya megyei területi listájáról szerzett országgyűlési mandátumot. A költségvetési és pénzügyi bizottság elnökévé választották. 1996-ban lépett be a pártba. A Magyar Demokrata Néppárt kiválása után az MDF-frakció egyik helyettes vezetője lett. Az 1998-as országgyűlési választáson nem szerzett mandátumot.

1998 és 1999 között a Magyar Export-Import Bank Rt. elnöke volt. 1999 és 2003 között ellátta Magyarország állandó OECD-képviselőjének vezetését. Szintén 1999-ben választották meg a Magyar Nemzeti Bank (MNB) Jegybanktanácsának tagjává, majd az MNB-törvény módosítása után megalakult Monetáris Tanács tagja lett. A tanácsnak 2008-ig volt tagja.

1990-ben megválasztották a Magyar Közgazdasági Társaság egyik alelnökének, 2002-ben a társaság elnökévé választották. 2008-ban távozott a szervezet éléről, utóda Kovács Árpád, az Állami Számvevőszék elnöke lett. Ekkor megválasztották az MKT örökös tiszteletbeli elnökévé.

Kitüntetések:

- az MTA Akadémiai Nagydíja (1985)
- Szociális Piaccgazdaságért Díjat (1993, Német Gazdaságpolitikai Klub)
- a San Marcos Egyetem díszdoktora (1993)
- a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem díszdoktora (1999)
- a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal (2004)
- a Miskolci Egyetem díszdoktora (2007)
- Pro Renovanda Cultura Hungariae (2009)
- A Magyar Közgazdasági Társaság Életműdíja (2009)
- Húszéves a Köztársaság díj
(2009)https://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%A1d%C3%A1r_B%C3%A9la_%28k%C3%B6zgazd%C3%A1sz%29_-_cite_note-2
- A Pécsi Tudományegyetem díszdoktora (2012)

Budapest, 2016. november 4.

dr. Fröhlich Ida

osztályelnök